

ABD VE 12 EYLÜL DARBESİ

Bir Demokrasinin Darbeye Bakışı

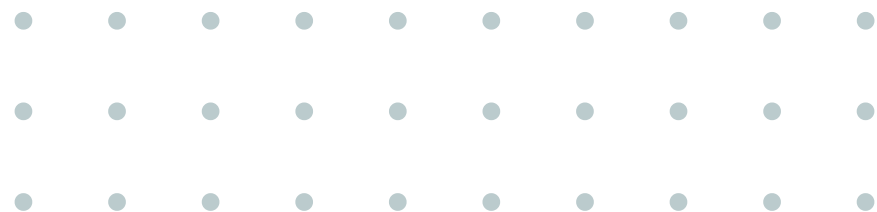
Dilek Taylı

Video Linki: https://drive.google.com/file/d/1q1UOwwSL_tTzvplimjyye2pT8QB8Quss/view?usp=sharing

12 EYLÜL DARBE SÜRECİ SORU İŞARETLERİ

- 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında ABD etkisi sorgulanmaya başlanması
- 12 Eylül darbesi için birçok kaynağın açık olması

12 EYLÜL DARBE SÜRECİ

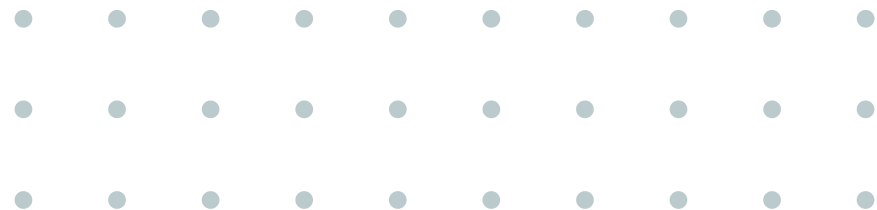
- Türkiye'de artan şiddet olayları
- TSK'ya verilen tüm yetki olmasına rağmen durmayan ölümler
- Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk yerine yeni birisinin seçilmemesi

Bu sebeplerden ötürü planlanan "Bayrak" Harekatına 12 Eylül günü başlanmıştır. 1983 seçimlerine kadar ilkeyi Genel Kurmay Başkanı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin dört kuvvet komutanı olan MGK yönetmiştir. Darbe sonrasında çıkan kararnameler ile anayasa askıya alınmış, parlamento dağıtılmış, siyasi partiler kapatılmış ve ordu mensubu kişiler belediye başkanlıklarına ve valiliklerde yer almıştır.

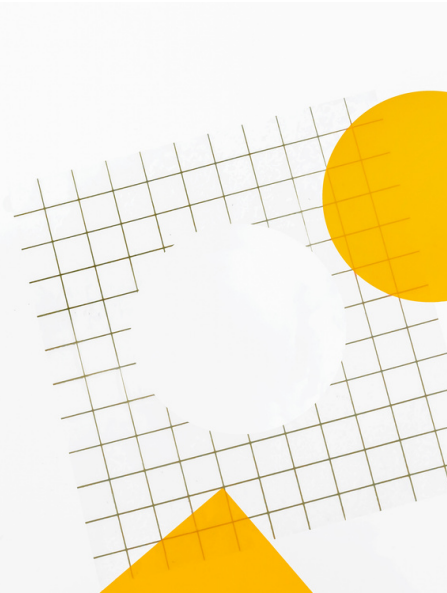
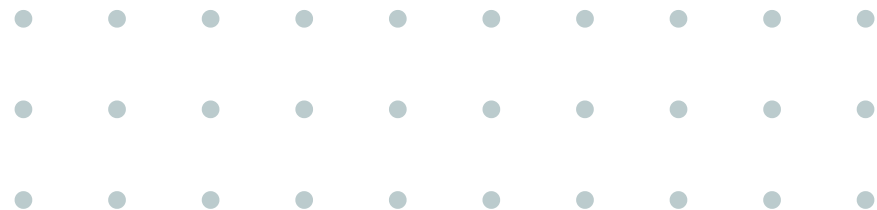
DARBE ÖNCESİ TAHMİNLER

- İlk tahmin ABD Ankara Büyükelçisi Macomber tarafından 5 Mart 1977 tarihinde Ankara'dan Washintong'a bir telgraf ile iletilmiştir.
- CIA ise ilk tahminini 27 Aralık 1978 tarihinde raporda yapmıştır.
- Amerikan basınından New York Times gazetesi Ocak 1979 yılında Richard Burt tarafından yazılan bir makalesi yer almıştır.

DARBE SONRASI TUTUMLAR

- Darbe sonrasında darbenin meşru görüldüğü ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü olan John Trattner tarafından açıklanmıştır.
- Ayrıca parlamenter, demokratik sistem savunucusu olan ABD askerinin yönetimi ele geçirmesini sempatiyle karşılamıştır
- Fakat aynı tutum Polonya'daki askeri darbe için sergilenmemiştir ve demokrasiyi savunduğunu bir yıl sonra Polonya darbesinde belirtmiştir.

SONUÇ

- Darbe öncesi Türkiye hakkındaki raporlar ve basındaki haberler darbeye daha da yaklaşıldığını işaret etmektedir. Darbedeki aktörler ABD tarafından bilinmekte ve darbe sırasında ABD seyirci olarak yer almıştır.
- ABD darbe sürecinde de yaptığı açıklamalarda askeri yönetimi desteklediğini belirtmiştir. Son zamanlarda gerçekleşen darbeler incelendiğinde ABD'nin tutumunun tutarlı olmadığı görülmüştür. Bu tutum darbedeki isimler ve ABD ile ilişkilere göre değişkenlik göstermiştir.
- Özetle, ABD kendi çıkarları doğrultusunda 12 Eylül darbesinde askeri yönetimi desteklemiştir.

TEŞEKKÜRLER

